

KHẢO SÁT TÌNH HÌNH NHIỄM CẦU TRÙNG TRÊN DÊ VÀ ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ ĐIỀU TRỊ CỦA AMPROLIUM VÀ TOLTRAZURIL TẠI TỈNH VĨNH LONG VÀ THÀNH PHỐ CẦN THƠ

Điền Thái Sơn, Nguyễn Hữu Hưng
Khoa Nông Nghiệp, Đại Học Cần Thơ

TÓM TẮT

Khảo sát tình hình nhiễm cầu trùng trên dê tại tỉnh Vĩnh Long và thành phố Cần Thơ được thực hiện từ tháng 8 năm 2020 đến tháng 6 năm 2021, nhằm khảo sát tỷ lệ nhiễm và định danh các loài cầu trùng trên dê tại địa bàn hai tỉnh Vĩnh Long và thành phố Cần Thơ. Khảo sát được tiến hành trên cơ sở thu thập 414 mẫu phân dê từ 4 nhóm tuổi: dưới 4 tháng tuổi, 4-12 tháng tuổi, trên 12 tháng tuổi và dê sinh sản. Thử nghiệm hiệu quả của 2 loại thuốc trị bệnh cầu trùng cho 24 con dê nhiễm cầu trùng với cường độ nhiễm 3+ và 4+ với 4 phác đồ cũng đã được thực hiện. Kết quả nghiên cứu cho thấy đàn dê tại địa bàn khảo sát nhiễm cầu trùng với tỷ lệ nhiễm khá cao (82,37%). Tỷ lệ nhiễm cầu trùng trên dê ở tỉnh Vĩnh Long (83,49%) cao hơn ở thành phố Cần Thơ (81,19%). Dê ở mọi độ tuổi đều nhiễm cầu trùng, trong đó dê con giai đoạn dưới 4 tháng tuổi nhiễm cao nhất (98,20%), 4-12 tháng tuổi (91,43%), trên 12 tháng tuổi (75,79%) và thấp nhất là ở dê sinh sản (62,14%). Dê ở tất cả lứa tuổi đều nhiễm cầu trùng với cường độ từ 1+ đến 3+. Riêng dê ở độ tuổi từ dưới 4 tháng tuổi và dê từ 4-12 tháng tuổi nhiễm ở 4 mức độ từ nhẹ đến nặng (nhiễm từ 1+ đến 4+). Dê ở độ tuổi từ 7-12 tháng và lớn hơn 12 tháng có tỷ lệ, cường độ nhiễm giảm dần. Đàn dê có hiện tượng nhiễm ghép các loài cầu trùng, dê ở lứa tuổi <4 tháng tuổi và 4-12 tháng tuổi đều nhiễm từ 2 loài/cá thể đến 4 loài/cá thể ở dê nuôi tại cả 2 tỉnh Vĩnh Long và thành phố Cần Thơ. Tỷ lệ nhiễm ghép 4 loài/cá thể không tìm thấy ở dê >12 tháng và dê sinh sản. Có 4 loài cầu trùng là: *E. alijeivi*, *E. ninakohlyakimovae*, *E. christenseni* và *E. arloingi* được tìm thấy ở cả 2 tỉnh khảo sát. Thuốc toltrazuril 5% với liều 1,4ml/2,5 kg thể trọng và amprolium 9,6% với liều 1ml/10kg thể trọng và liều 1,4ml/10kg thể trọng, cho uống liên tiếp 5 ngày cho hiệu quả điều trị cao.

Từ khóa: Bệnh cầu trùng, dê, toltrazuril, amprolium, tỉnh Vĩnh Long, thành phố Cần Thơ.

Investigation on coccidiosis situation and treatment efficacy of amprolium and toltrazuril against coccidiosis in goats in Vinh Long province and Can Tho city

Dien Thai Son, Nguyen Huu Hung

SUMMARY

Investigation on coccidiosis in goats was conducted in Vinh Long province and Can Tho city from August 2020 to June 2021. The purpose of this study aimed at determining the coccidiosis species and evaluating the treatment efficacy of amprolium and toltrazuril against the coccidiosis in the indigenous goats in Vinh Long and Can Tho city. This investigation was undertaken on 414 goat fecal samples collecting from four goat age groups: under 4 months old, 4-12 months old, more than 12 months old and reproductive goats. The two drugs were used to treat coccidiosis with 4 treatment regimens for twenty-four goats infected with *Eimeria* oocysts at the infection intensity of level 3+ and 4+. The studied results showed that the goat herds in the surveyed areas were infected with coccidiosis at high infection rate (82.37%). The infection rate of goats in Vinh Long province (83.49%) was higher than that of the goats in Can Tho city (81.19%). The goats at all ages were infected with coccidiosis, of which the infection rate of goats was 98.20% for the goats under 4 months old, 91.43 % for the goats at age 4-12 months old, 75.79% for the goats at age over 12 months old and the lowest infection rate for the reproductive goats (62.14%). The goats at all ages were infected with coccidiosis with intensity from level 1+ to 3+. Particularly, the goats at age under 4 months old and 4-12 months old were infected at 4 intensity levels from mild to severe (from 1+ to 4+). The infection rate and intensity of goats at age 7-12 months old and over 12 months old were gradually decreased by age. The goat herds were co-infected

with several coccidiosis species, the goat at age <4 months old and 4-12 months old were infected with 2 to 4 species per individual in 2 goat herds in 2 investigated sites. The co-infection rate with 4 species per individual was not found in the goats at age more than 12 months old and the reproductive goats. Four species of coccidiosis were identified, such as: *E. alijeви*, *E. ninakohlyakimovae*, *E. christenseni* and *E. arloingi* in both surveyed sites. The use of toltrazuril 5% with a dose of 1.4ml/2.5 kg body weight and amprolium 9.6% with a dose of 1ml/10kg body weight and 1.4ml/10kg body weight for coccidiosis treatment in five consecutive days have given high treatment efficacy.

Keywords: Coccidiosis, goat, toltrazuril, amprolium, Vinh Long province, Can Tho city.